

Gondolatok a laktanyahadtápról

Pálinkó Károly őrnagy

A csapatgazdálkodás korszerűsítése, rajta keresztül a személyi állomány életszínvonalának a társadalmi és szolgálati követelményekhez, jogos igényekhez igazodó fejlesztése, és az elvárásoknak mind jobban megfelelő kielégítése; a katonai-szolgálati környezet tudatot és jellemet formáló tulajdonságának általános elfogadása, az e területen meglévő nagy lehetőségek céljainak szolgálataiba állítása; a harcászati-, kiképzési feladatok végrehajtásának színvonalára (eredmények) és az emberekről való gondoskodás (ellátás-kiszolgálás minősége) összefüggésének megbízható megértése, a két terület párhuzamos javítása a parancsnoki munka igen rangos részét képezi, megköveteli a csapathadtáp szervezetekben és a hadtápgazdálkodásban meglévő – jelentős – belső tartalékok feltárását, céltudatos-hatékony hasznosítását.

A hatékonyság növelésének, a belső tartalékok és helyi erőforrások feltárásának napjainkban két alapvető, egymástól jól elkülöníthető – nagyobb ráfordítások nélkül is megvalósítható – területe van. Ezek:

1. A békeellátó csapathadtáp szervezetek korszerűsítése, az önállóságot szimbolizáló htp. erők és eszközök laktanya (helyőrség) szintű összevonása a teljesítőképesség optimális hasznosítása, az arányos teherviselés biztosítása és az egységes vezetés feltételeinek megteremtése céljából.

2. Az anyagi-technikai-pénzügyi eszközök, belső tartalékok és helyi erőforrások céltudatos, gazdaságos, pazarlástól és öncélúságtól mentes, koncentrált felhasználása és hasznosítása az egység szintű hadtápgazdálkodás teljesítőképességének fokozása céljából.

A két terület lehetőségeinek kihasználtságát, hasznosítását elemezve megállapítható, hogy napjainkban a hadtápgazdálkodásban levő, belső tartalékok hasznosítása (bár koránt sem teljesértékű) megelőzte a csapathadtáp alegységek szervezetében rejlő teljesítőképesség kihasználtságát. Az egyensúly átmeneti megbillenése zavarja az ellátás fejlődését, akadályozza a gazdálkodási tartalékok ütemesebb hasznosítását; állandósulása pedig veszélyeztetné az utóbbi 8–10 évben elért fejlődés irányának és ütemének tartását.

1. A laktanyahadtápok létrehozásának követelményei

A laktanyahadtápok kísérleti jellegű létrehozására és működtetésének megkezdésére egy általánosan felfelé ívelő fejlődési szakasz (amely az új gazdaság-

irányítási rendszerrel kezdődött) második felében került sor. Ennek az időszaknak a legfontosabb sajátosságai:

- szilárd alapokon nyugszik a csapatok mozgósításának és magasabb harc-készültségbe helyezésének hadtápbiztosítása; a csapathadtápok harckészültsége azonos szintű a csapatok harokészültségével, vagy azt szorosan megközelíti. Az alaplendeletrésből adódó feladataink megkezdéséhez és eredményes folytatásához szükséges állomány, anyagi-technikai eszközök folyamatos - hadihasználató állapotban - rendelkezésre állnak;

- jelentős eredmények születtek a csapatok kiképzési feladatai (laktanyai és tábori) hadtápbiztosításában, a hadtápszervezetek csapataik feladataira épített gyakoroltatásában. A csapatgyakorlatokon is biztosítva van a jóminőségű, kalória és tápanyagdús hideg-meleg ételmeleg ellátás, a melegítő ital, ezek általában eljutnak az önálló feladatokat teljesítő egyes katonákhoz vagy kis alegységekhez is. Erőfeszítések árán is biztosított a gyakorló katonák időjáráshoz alkalmazkodó tábori pihentetése, a ruhacseré és szárítás, továbbá a melegedés feltétele. Felgyorsult a harc- és gépjárművek harc alatti üzemanyag feltöltésének üteme; általánossá vált a hadtáp tagozatok közötti tömeges anyagszállítás, átadás-átvétel, az után- és hátraszállítás; kialakult a sebesült ellátás és kiürítés - háborús helyzetet tükrözö - gyakoroltatásának rendszere, módszere;

- a hadtápgazdálkodás minden területét átfogó, kiemelkedő eredményeket értünk el a csapatgazdálkodás fejlesztésében. Megszilárdult, átgondoltabb és feladatra méretezettebb lett - különösen az önálló gazdálkodóknál - az ellátás és kiszolgálás tervezése, a parancsnoki munkának mindinkább részévé vált a beosztottakról való minden irányú gondoskodás. Javult az összhang az anyagigénylés, a beszerzés, a biztosítás és a tényleges szükségletek között. Szervezettebb, emberközpontúbb, a tényleges szükségletekhez egyre jobban igazodó lett az anyag-, eszköz- és pénzfelhasználás, a személyi állomány ellátása és kiszolgálása; jelentősen javult a katonák életszínvonala.

Ennek fogható eredménye, hogy általánossá vált az összetett reggeli, a kétmenüs ebéd, a hideg-meleg ételmeleg tartalmazó vacsora (több csapatnál a büférendszerű vacsoráztatás) ellátás, a szükségletekhez felfejlődött a kereskedelmi ellátás.

Áttértünk a szükséglet szerinti, más csapatoknál a heti két fürdetésre, fehérnemű biztosításra. Kialakult az egységes belsőkörlet rend, lehetővé vált a szabad időben végzett munkák egy részének géppel történő elvégzése. Egységes követelmények alapján, igényesen be lettek rendezve, fel lettek szerelve a csapathadtáp szolgáltató objektumok és létesítmények. Több helyőrségben jól felszerelt töltőállomáson végzik a harc- és gépjárművek üzemanyag-ellátását. A csapatsegélyhelyek túlnyomó többségében rendelöintezeti színvonalú eü. ellátásban részesülnek a katonák.

Hozzáértöbbs és szakszerűbb lett a hadtápanyagok és technikai eszközök üzemeltetése, javítása, karbantartása, megóvása. Sok katona tanulta meg az egyszerű - háztartásinak mondható - kisgépek és eszközök kezelését, értette meg használatának emberi munkát helyettesítő szerepét.

Központi segítséggel és helyi kezdeményezéssel megkezdödött a tárolás és raktározás korszerűsítése, melynek végleges eredményeit napjainkban csak megítélni lehet. Korszerű alapokra (diszpécseri rendszerbe irányított) lett helyezve a közüti anyagszállítás, amely jelentős anyagi eredményei mellett csökkentette a végrehajtó állomány nagyfokú leterheltségét.

Gazdálkodási tevékenységünknek alappillérvé vált a céltudatos takarékoság, a belső tartalékok és helyi erőforrások feltárása és hasznosítása, az anyagi-pénzügyi keretek fő feladataira, a személyi állomány élet- és szolgálati körülményei javítása, a harci technika mind jobb kiszolgálására összpontosított felhasználása. Megszilárdult a gazdálkodás ellenőrzése, növekedett ténymegállapító és segítő jellege.

Az elért eredmények megoldották a hadtápgazdálkodás 8-10 év előtti gondjait és problémáit, ugyanakkor felszínre hoztak olyan – korábban nem tapasztalt – új gondokat (hadtápállomány túlterheltsége, választás lehetősége a többmenüs ékezésből, ellátó objektumok kiképzési időn túli üzemeltetése, előkészítő tevékenység időszükségletének megnövekedése stb.) amelyek megoldása a napjaink fontos feladatát képezi. Ezek közül is kiemelkedő jelentőséggel bír egy – a laktanyai ellátási feladatok végrehajtására méretezett, centralizált, rugalmasan alkalmazható, több profilú de egyszemélyi vezetés és szakirányítás alatt álló szervezet a „LAKTANYAHADTÁP” létrehozása.

Napjaink gazdálkodási vonatkozású beszélgetéseinek igen gyakran témája, hogy milyen legyen a laktanyahadtáp szervezete, és az milyen követelményeknek legyen képes eleget tenni? Úgy ítélem meg, a kérdésre a válasz keresését megkönnyíti az új szervezet definiálása.

A laktanyahadtáp a közös laktanyában elhelyezett csapatok állományába tartozó hadtáp vezető állományból és alegységeiből, a laktanyai gazdálkodás feladatainak végrehajtására, az ellátás körébe tartozó csapatok minden oldalú hadtáp ellátására – és kiszolgálására, a harcckészültséget biztosító béke gazdálkodási feladatok végrehajtására, a csapatok teljes hadtáp állománya összehangolt felkészítésére és váratlan, rendkívüli feladatok elvégzésére létrehozott; egyszemélyi vezetés alatt álló, tervezést, szervezést, igénylést, beszerzést, ellátást és felhasználást, üzemeltetést, javítást, tárolást és szállítást végrehajtó szervezet, amely működését az állandó harcckészültség időszakában laktanyai és tábori viszonyok között valósítja meg; M. és magasabb harcckészültségi feladat elrendelésekor pedig állományilletékesség szerinti feloszlik. Szervezeti modelljét pedig – egy célszerű változat szerint az 1. számú melléklet tartalmazza.

A laktanyahadtáp tehát béke gazdálkodó és ellátó szervezet, munkája azonban több területen (felkészítés, tárolás, frissítés karbantartás, szállításra előkészítés stb.) átfogja a mozgósítás, a magasabb harcckészültségi fokozatba helyezés és az alaprendeltetés szerinti katonai feladatok előkészítése és eredményes megkezdése hadtáp feltételeinek biztosítását. Létrehozása követelményeinek meghatározásánál ezekből kell kiindulni. Olyan szervezetet kell létrehozni, amely:

- egyszemélyi politikai-katonai és szakmai vezetés alatt áll, felelőssége azonban kiterjed a közös laktanyában elhelyezett csapatok teljes személyi állományának hadtáp anyagi és egészségügyi ellátására, a szállítások összevont végrehajtására, a tárolás és nyilvántartás centralizált végzésére;

- mozgósítás és magasabb harcckészültségi fokozat elrendelése esetén (gyakorlás esetén is) az egységek harcckészültségi terveiben rögzített időn belül képes keretadással M. szervezetre és ellátási rendre áttérni, szervezetten megkezdni és folytatni az állományilletékes egység anyagi-egészségügyi biztosítását;

- teljes hadtáp állománya békekiképzését összevontan, a laktanyaparancsnok

HTPH szakirányításával, a háborús felkészítést pedig egységenként az állomány-illetékes egység kiképzési feladataira építve végzik, tiszti, tiszthelyettesi állománya szakkiképzését pedig a laktanyahadtáp PK HTPH, illetve az előljáró parancsnokság PK HTPH-e szervezi és vezeti;

- szervezeténél és állományánál fogva képes átfogni a laktanyai gazdálkodás minden szakterületét, megosztható, alkalmas laktanyai és többirányú tábori hadtáp anyagi, egészségügyi biztosítási feladatok egyidejű végzésére;

- szervezetéből és állományából adódóan illeszkedik a más fegyvernemek és anyagi szolgálatok összevontan működő és önálló hadtáp szerveihez egyaránt;

- feszültségektől mentes, hosszútávon biztosítja az ellátás és kiszolgálás elért ütemű fejlődésének szervezeti feltételeit, nagyobb túlterhelés nélkül képes a hadtáp létesítmények kiképzési időn túl történő üzemeltetésére, rugalmasan alkalmazható, ugyanakkor feltárja az állománykategóriák személyi tartalékait.

A laktanyahadtáp alapvető feladatait részletesebben a 2. sz. melléklet tartalmazza.

2. A laktanyahadtáp létrehozásának lebetőségei, módszerei

A laktanyahadtápok létrehozása, a laktanyai hadtápgazdálkodás rendszerének kialakítása a csapatok parancsnoki, pártpolitikai és hadtáp vezetőállománytól átgondolt és részleteiben elemzett munkát követel. Az új szervezetek létrehozása és eredményes kísérleti működése megteremti az ellátás és kiszolgálás területén fokozódó élel jelentkező, állományvonatkozású feszültségek feloldását, járható útját képezi a hadtápgazdálkodás korszerűsítésére megszabott követelmények teljesítésének.

A Magyar Néphadsereg honvédelmi miniszterének 0035/75. számú parancsa, elrendeli a szervezeti felülvizsgálatok és a korszerűsítés végrehajtását és kimondja: „Az alakulatok életét és működését biztosító egyes tevékenységek (anyagi, technikai, egészségügyi stb.) közös laktanyai, vagy helyőrségi rendszerben történő végrehajtása lehetőségeinek és módjainak kialakítását” végre kell hajtani.

A csapatok béke diszlokációja kedvező feltételeket biztosít a szervezeti korszerűsítéshez. Ezt az alábbi tényadatok igazolják:

- az alárendelt csapatok részére biztosított laktanyák több mint kétharmadában kettő, vagy több békében élő egység van elhelyezve; lehetőség van a laktanyahadtáp létrehozására, a laktanyai hadtápgazdálkodási rendszer kialakítására;

- a seregtest alárendeltségébe tartozó, békében élő egységeknek csupán 38⁰/₀-a folytat teljesen önálló hadtápgazdálkodást, 62⁰/₀-a pedig mind az öt hadtáp szolgálatiág vonatkozásában, vagy részlegesen utalt;

- a teljes békeállománynak mintegy 60-65⁰/₀-a tartozik az önálló hadtápgazdálkodást folytató egységekhez, a többi állomány ellátásra utalt. (Tehát az ellátók a nagyobb állományú csapatok.);

- az egység (ezred, önálló zászlóalj) tagozatban levő hadtáp békeállománynak 50-55⁰/₀-a tartozik az ellátást végző egységekhez és közvetlenül foglalkozik az anyagi-egészségügyi biztosítás feladatainak elvégzésével. A hadtáp békeállományának fele csak részben, vagy egyáltalán nem kapcsolódik be az

ellátás-kiszolgálás végrehajtásába, munkaidejének jelentős részét nem a szabályzat szerinti feladataik végzése tölti ki.

A seregestest szintű adatok még pontosabban mutatják a lehetőségeket (egyben feladatokat is) ha vele párhuzamosan áttekintjük egyik – közel átlagosnak minősíthető – laktanyahadtáp békeállományának hadtápgazdálkodásban betöltött szerepét, a szervezeti korszerűsítés előtt és után.

A hadtáp állomány elfoglaltsági mutatók

Megnevezés		Mérő-mutatószámok	
		a szervezeti korszerűsítésig	a szervezeti korsz. után
Munkaterület szerinti megosztás	Vezető	14 ⁰ / ₀	6 ⁰ / ₀
	Végrehajtó	86 ⁰ / ₀	94 ⁰ / ₀
Munkaidő hasznosítás szerinti megosztás	Vezetésre fordítva	14 ⁰ / ₀	6 ⁰ / ₀
	Ellátásra fordítva	28 ⁰ / ₀	63 ⁰ / ₀
	Egyéb feladatra fordítva	58 ⁰ / ₀	31 ⁰ / ₀

Megjegyzés:

1. A kimutatás alapadatául az ellátó és utalt egységek teljes hadtáp békeállománya szolgál.

2. A munkaidő megoszlása a szabályzataink szerint teljesíthető munkaórák felhasználásán alapul.

A seregestest szintű és az egyetlen laktanyára vonatkozó tényszámok – részletes értékelés nélkül is – élethűen mutatják a szervezeti korszerűsítés megvalósításának lehetőségét, szükségszerűségét, rámutatnak az „intenzív fejlesztés” sürgető igényére.

A laktanyahadtáp szervezetek létrehozását és kísérleti működtetését, a laktanyai hadtápgazdálkodási rendszerre történő áttérést csapatszinten – a végrehajtandó feladatok szerint – három, egymástól jól elkülöníthető, ugyanakkor szorosan összetartozó időszakra lehet felosztani. Ezek:

a) Előkészítési időszak:

A laktanyahadtáp szervezetek létrehozásának előkészítése mintegy 2–3 hónapot igényel. Az időszakban végrehajtandó feladatok:

– részvétel a laktanyai gazdálkodás rendszerének kialakítását irányító PK HTPH által megtartandó eligazításon;

– a szervezeti korszerűsítésre kiadott utasítások, intézkedések tanulmányozása, értelmezése, a parancsnoki, majd a teljes személyi állomány tájékoztatása;

- a laktanyában elhelyezett csapatok parancsnokai, PK HTPH-ei részvételével, a laktanyaparancsnok irányításával, a rendszeresített beosztások betöltésére a legjobban rátermett személyek kijelölése, ezek tájékoztatása a tervezett beosztásról és a feladatokról;

- részletes munkaterv kidolgozása az előkészítő, áttérési és az új szervezet működésének megkezdése időszakára;

- az összevonás harcokészültség hadtápbiztosítása, a hadtápegységek harcokésztségére és a hadtápkiképzésre gyakorolt hatásának felmérése, előkészületek az áttérésre;

- a laktanyahadtáp állomány részére az elhelyezési körletek (sorállomány belsőkörléte, irodák, diszpécseri szoba, esetleg közös számviteli helyiségek stb.) kijelölése, előkészítése használatba vételre;

- az összevont hadtáp gazdálkodási létesítmények (legénységi és tisztikonyha-étkezdé, csapatsegélyhelyek, csapatfürdő, raktárak, telephely, töltőállomás, kiegészítő gazdaság épületei stb.) kijelölése, előkészítése üzemeltetésre;

- a gazdálkodási területek (élm., ruh., űza., száll., cü. anyagi) összevonásának előkészítése, a nyilvántartások rendezése, a számvitel naprakésszé tétele, a gazdálkodási anyag és pénzkeretek elszámolhatóságának megteremtése;

- az összevont nyilvántartási rendszere áttérés feltételeinek megteremtése;

- a laktanyai gazdálkodási rendszere áttérés teljeskörű leltározási munkálatainak előkészítése;

- a laktanyahadtáp szervezeti-működési utasításának, a szolgálati személyek munkaköri leírásának kidolgozása, jóváhagyása;

- tapasztalatcserék végrehajtása, konzultáció szervezése, biztosítása;

- a laktanyahadtáp állománya munkarendjének kialakítása;

- az összevonásra rendelt technikai eszközök kijelölése, felkészítése átadásra;

- az összevonásra tervezett személyi állomány (ti., tts., sor) felkészítése az új szervezeti rendben történő eredményes munkára. Vizsgáztatások végrehajtása;

- az MNK Fegyveres Erői Szolgálati Szabályzatában foglalt feladatok végrehajtására kiadott egységparancsok kiegészítése;

- a laktanyahadtáp Gazdálkodási és Építési Bizottság kijelölése, felkészítése működésre;

- az összevonásra a *laktanyaparancs* kidolgozása és kiadása. Bizottság kijelölése a rendszerbeállítás szakirányítására;

- az áttérésre elrendelt készség elérésének ellenőrzése.

Az új szervezeti és gazdálkodási rendre történő áttérés előkészítése az érintett egységek parancsnoki állományától párhuzamos és koordinált munkát, tervszerűséget igényel. Az előkészítés minősége meghatározó jelentőséggel bír az áttérés eredményességére, hosszabb időn keresztül pozitívan, illetve negatívan kihat az összevont szervezetek munkájára.

b) Áttérés időszaka:

A laktanyahadtáp szervezet létrehozása, a laktanyai hadtápgazdálkodási rendszere áttérés 20–25 munkanap alatt hajtható végre. Ebben az időszakban elvégzendő feladatok:

- a laktanyaparancsnoki teendők átadás-átvétele (amennyiben ezen a területen változás történt);

- a személyi állomány összevonása, az anyagi-technikai eszközök leltározása, átcsoportosítása;

- az összevont állomány szervezeti-mozgalmi tevékenységének rendezése, az új rendszerben a napi élet beindítása;

- a harcászultság hadtápbiztosítási, valamint a kiképzési terv kiegészítése, pontosítása;

- az összevontan működő hadtáp objektumokban a munka és az ellátás beindítása, folytatása;

- a gazdálkodási keretek, anyagok, illetmények és hitelek helyzetének felmérése, az elszámolások végrehajtása;

- összevont nyilvántartások felfektetése;

- laktanyaszinten koordinált vasúti-közúti szállítások megkezdése, folytatása;

- a laktanyai eü. ellátásra az áttérés végrehajtása;

- az anyagi- és technikai eszközök leltározása eredményének összegezése, értékelése, a laktanyai gazdálkodási rendre való áttérésről az összefoglaló jegyzőkönyv elkészítése, jóváhagyása. Az áttérés végrehajtásának jelentése az előljáró parancsnoknak.

A laktanyai hadtápgazdálkodási rendszerre áttérés időszakában célszerű az állomány, anyag és technikai eszköz mozgatót minimalisra csökkenteni, elkerülni sokirányú működtetést, a laktanyahadtáp főerő kifejtését a zavartalan áttérés biztosítására kell összpontosítani.

c) Az összevont működés időszaka:

A laktanyai hadtápgazdálkodás vezetésében, irányításában és végrehajtásában, az összevont szervezet működésében a *készség* szintjének eléréséig *szoros vezetést*, a munkafolyamatokba beépített ellenőrzést, többcsatornás információ továbbítást kell biztosítani. Az új szervezet és gazdálkodási rendszer élet- és működőképességéhez – az első időszakban – pótolhatatlan segítséget nyújt a centralizált vezetés megvalósítása. Ezen időszak fontosabb feladatai:

- a laktanyahadtáp állomány harcászultságbe helyezéssel kapcsolatos feladatainak begyakoroltatása, az állandó készség biztosítása;

- az összevont kiképzés megszervezése és végrehajtása;

- a laktanyahadtáp szervezet hatékony működtetése;

- az összevont szervezet és gazdálkodási rend vezetésének tökéletesítése, a teljesítőképesség optimális kihasználásának biztosítása céljából;

- negyedévenként a tapasztalatok begyűjtése, feldolgozása, értékelése, a szükséges módosítások elvégzése, a pozitív tendenciák erősítése, a végzett munka értékelése, feladatszabás;

- a Csapatgazdálkodási és Építési Bizottság üléseinek megtartása, a hadtápgazdálkodás koordinálása, tájékoztatások;

- beszámolás a korszerűsített szervezet és gazdálkodási rend tapasztalatairól, javaslatok megtétele a hatáskört meghaladó problémák megoldására.

A laktanyahadtáp szervezetek eredményes működésére, a laktanyai hadtápgazdálkodás hatékonyságára hatást gyakorolnak az egyes laktanyák eltérő elhelyezési viszonyai, (rég-új laktanya, jó állapotban levő vagy használt gazdasági objektumok, a laktanya állomány-terheltsége) az összevonásra kerülő állomány létszáma, béke feltöltöttsége, felkészültsége; a korábban kialakult emberi

kapcsolatok, a felelősséggel arányos bérezés és anyagi elismerés. Az eltérő működési viszonyok a korszerűsített szervezetek működésére jótékony vagy károsító hatással vannak, ami azonban nem fedi el az előrehaladás lényegét, megfelelően körültekintő parancsnoki, pártpolitikai munkával, azok tartósan egyen-súlyi helyzetbe hozhatók, ami összességében kedvező lehetőség az eredményes munkához.

3. A laktanyahadtápok létrehozásával megoldható gondok

A szervezeti korszerűsítést, a laktanyai hadtápgazdálkodási rendszer kialakítását a csapathadtáp tagozatban meglévő ellátási-kiszolgálási-szállítási-tárolási és raktározási feszültségek feloldásának keresése, a kapacitástartalékok feltárására és hasznosítására való törekvésre hívja életre. A hosszútávra szóló életképesség biztosításával azonban nem egyeztethető össze a reális igényeknél alacsonyabb létszámösszevonás, egyfajta indokolatlan „spórolás” a létszámmal.

A tényleges szükségletekre, reális igényekre felépített új hadtáp szervezetek feloldják az ellátás korszerűsödése és a htp. szervezetek feladathoz igazítása közötti ellentmondást, megteremtik a htp. gazdálkodás továbbfejlesztésének állomány vonatkozású lehetőségét. Elérhetővé válik, hogy az azonos jogokkal és kötelességgel rendelkező sorállomány – egy laktanyán belül – azonos minőségű ellátásban és kiszolgálásban részesüljön.

Felszámolható az egyes személyeknél és alegységeknél kimutatható nagyobb fokú túlterhelés ugyanott, ahol más (ellátásra utalt) egységeknél jelentős élömunka kihasználatlanság, más esetekben a szervezeti követelményektől eltérő foglalkoztatás is kimutatható.

Állománytábla alapján végrehajtott szervezeti korszerűsítés esetén megoldódik a kettős alárendeltségből származó feszültség; az eltérő minőségű – mennyiségű – és felelősség szintű munkáért lehetővé válik a differenciált bérezés és anyagi erkölcsi elismerés gyakorlatának érvényesülése.

A konkrét szakbeosztásokba foglalkoztatással lehetővé válik a szakmai felkészültség területén – az ellátók javára – kimutatható nagyfokú szóródás felszámolása; a gyakorlati munka segíti a lemaradottak felzárkózását, növeli a felelősségérzetet.

Az összevonás megoldja a kisebb és túlterhelt szervezetek többirányú – párhuzamos – foglalkoztatása területén jelentkező gondokat, növeli a htp. szervezetek rugalmasságát.

Lehetővé válik az ellátási rendszer sok lépcsőjének csökkentése, közelebb kerül a katoná az anyaghoz, ellátási forráshoz.

A laktanyai hadtápgazdálkodás feltételeinek kialakítása, az összevont htp. ellátó létesítmények működtetésével épületek (étkezdé, konyha, csapatségi-hely, csapatfürdő, raktár, tárolóhely, iroda stb.) szabadulnak fel és csoportosíthatók át más, fontos katonai célokra; elkerülhetővé válhatnak jelentős értékű beruházások.

Az összevont ellátó szervezetek egyszemélyi vezetése és az ellátási felelősség centralizálása megoldja az állomány alaprendeltetéstől eltérő alkalmazásából adódó – helyenként fellángoló – nézeteltéréseket, amelyeknek minden esetben az utalt katoná látta végsősoron a kárát.

A szervezeti és gazdálkodási korszerűsítés az egyértelmű előremutatás el- lenére sem old fel automatikusan minden gazdálkodási-ellátási feszültséget. Továbbra is laktanyában elhelyezett parancsnokok hatáskörében marad az

anyagi feyelem, a társadalmi tulajdon védelme nagy területének szakirányítása, a felhasználó szintű takarékoság szervezése, a háborús felkészítés felelősége. Ezek azonban megfelelő koordináció esetén nem lehetnek a csapatgazdálkodás hatékonyságának akadályozói és nézeteltérések forrása.

Esetenként zavarja a korszerűsített htp. szervezetek munkáját az is, miszerint több anyagi-pénzügyi szervünk hagyományos szervezetben dolgozik. (Pl.: egységekre épített fegyvernemi-anyagi ellátás esetében a szállítás összefogása, koordinálása; a pénzügyi szolgálat esetében a megnövekedett szervezet pénzforgalmának lebonyolítása; „M” kieg. szerveknél a több egység látszámadatainak összegezése stb.) Az új követelményeket nagyobb erőfeszítéssel, esetenként késéssel tudják teljesíteni.

4. A laktanyahadtáp vezetése

Az összevont szervezeteket és gazdálkodást irányító pk-i állomány felelősége kilép az egy egységre centralizálás keretei közül és laktanyai méreteket öltött. A béke anyagi-egészségügyi biztosításért, a szállítások végrehajtásáért, a tárolásért és raktározásért a hatás- és jogkörük átfogja a laktanyai élet minden hadtáp területét.

A laktanyahadtáp vezetés, a béke hadtápgazdálkodás pk.-i irányítása egycsatornás vezetési rendszerbe (a laktanyaparancsnok, laktanya pk. HTPH és a laktanyahadtáp szolgálatfőnökök útján) a laktanyában elhelyezett csapatok parancsnokaival, htp. szerveivel végzett széles körű együttműködésre építve valószínűsíthető meg. Az MNK Fegyveres Erői szolgálati szabályzata előírásait értelmeszerűen alkalmazva, az új szervezetért való felelősség, munkájának irányítása, az ellátandó állomány mindenoldalú anyagi-egészségügyi ellátása, a szállítások központosított végrehajtása, a tárolási-raktározási követelmények teljesítése alapvetően leszabályozottnak tekinthető. A laktanyaparancsnoki, a laktanyahadtáp vezetői állomány jogviszonya, feladatuk és hatáskörük alakulása azonban alapszabályzatainkban további pontosítást igényel.

Az egyes önálló egységparancsnokok felelősek maradnak továbbra is saját alárendeltjeik közvetlen ellátásáért, a gazdálkodás alegységtagozatban végzett komplex feladatainak teljesítéséért, a takarékos – pazarlásmentes anyag felhasználásért és a társadalmi tulajdon védelméért. Kötelesek eljárni az állományukba tartozó katonák szabályzatokban előírt járandóságainak maradéktalan biztosításáért. (A vezetés rendjét a 3. sz. melléklet szemlélteti.) Az ellátóegység parancsnoka, htp. vezető állománya és a laktanyában elhelyezett egységek (most már nem utalt) szolgálati személyeinek megalapozott együttműködése, az egymás gondjainak megoldását elősegítő magatartás hatással van az új szervezetek és gazdálkodási rend működésére, életképességére. A közös feladatok összehangolt végrehajtását elősegíti a szervezetenként tagolt, időben jól megválasztott, vagy feladatokra épített megbeszélések, értekezletek, tájékoztatók rendszeres megtartása. Célszerűnek látszik a közös laktanyában elhelyezett csapatok pk. HTPH-ek havi, a pk.-ok negyedéves koordinációs értekezleteinek megtartása. Segíti az eredményes munkát, ha a pk. HTPH-ei koordinációs értekezleten a htp. szolgálatfőnökök, a pk.-i koordinációs értekezleten pedig a pk. helyettesek és PB-titkárok részt vesznek. A havi és negyedéves értekezletek nem helyettesítik az egyes kiemelt feladatok hadtápbiztosításának összehangolását szolgáló, feladatra épített megbeszéléseket, nem zárják ki, ellenkezőleg: szükségessé teszik a kétoldalú megbeszéléseket is.

A laktanyai hadtárgygazdálkodás eredményeiről és feladatairól félévenként célszerű tájékoztatni a laktanyában elhelyezett tiszti, tiszthelyettesi, évenként pedig a teljes személyi állományt.

A laktanyai gazdálkodás rendszerében kiemelt szerepe van a Laktanyai Gazdálkodási és Építési bizottságok létrehozásának, felkészítésének és folyamatos működésének. Ez a „testület” elvégzi a laktanyai gazdálkodás – és a vele összefüggő területek és feladatok – éves és hosszabb távú előkészítését, kidolgozza a csapatok feladataival és céljainak legjobban megfelelő csapatgazdálkodási irányokat, előkészíti és a csapatok állományával ismerteti a döntéseket, biztosítja az összehangolt érdekképviseletet. A bizottság nem veszi át a pk.-i jogokat és kötelezettségeket, hanem segíti annak gyakorlását, lehetőséget teremt a kollektív akarat érvényesüléséhez.

A téma feldolgozása során fel lettek használva a laktanyahadtáp kísérleti működésének és a laktanyai gazdálkodásnak legfontosabb tapasztalatai. A se-regtest kezdeményezéssel több éve, az ideiglenes állománytábla alapján közel egy éve kísérleti jelleggel működő laktanyahadtápok, továbbá a „Laktanyahadtáp működése” tárgyú módszertani bemutató általánosítható gondolatai segítették és gazdagították a közreadott gondolatokat.

(Mellékletek a folyóirat végén található.)